

การวิเคราะห์ความเป็นไปได้ในการเปิดหลักสูตรปริญญาโทการบริหารงานสวัสดิการสังคม

4.1 การวิเคราะห์ด้านอุปสงค์ (Demand Side Analysis)

จากผลการศึกษาในบทที่ 2 และบทที่ 3 พบว่า อุปสงค์หรือความต้องการในการศึกษาคณะระดับปริญญาโทด้านการบริหารงานสวัสดิการสังคม อยู่ในระดับค่อนข้างสูง โดยเฉพาะอย่างยิ่งผลการศึกษาในบทที่ 3 ตอนที่ 3 ตอนที่ 4 และตอนที่ 5 ที่มีสถิติปรากฏอย่างชัดเจน กล่าวคือ

ในตอนที่ 3 กลุ่มตัวอย่างเห็นถึงความจำเป็นที่ต้องมีผู้รู้เรื่องสวัสดิการสังคมอยู่ในหน่วยงาน (ค่าเฉลี่ย 4.12) มีทัศนคติที่ดีต่อการเรียนในสาขานี้ว่า จะทำให้เข้าใจเรื่องสวัสดิการสังคมมากขึ้น (ค่าเฉลี่ย 3.91) และเมื่อจบแล้วเชื่อว่า จะนำความรู้ไปปรับปรุงงานในหน่วยงานได้ (ค่าเฉลี่ย 3.89) และเมื่อถามถึงการตัดสินใจเรียนก็พบว่า มีแนวโน้มมาในทางสนใจค่อนข้างมาก (ค่าเฉลี่ย 3.41)

ในตอนที่ 4 ซึ่งได้สอบถามถึงเนื้อหาวิชาและหลักสูตรที่ต้องการ ก็พบว่าค่าเฉลี่ยของความสนใจในเนื้อหาวิชาอยู่ในระดับค่อนข้างสูงมาก คืออยู่ในช่วง 3.84-4.19

สำหรับตอนที่ 5 ซึ่งเป็นการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรต่าง ๆ ด้านภูมิหลังของกลุ่มตัวอย่างกับความสนใจเรียน ก็ยังทำให้เห็นภาพชัดเจนยิ่งขึ้นว่า กลุ่มที่สนใจเรียนมีสัดส่วนที่ใกล้เคียงกันระหว่างช่วงอายุ 21-30 ปี และมากกว่า 30 ปีขึ้นไป ส่วนใหญ่อาศัยอยู่ในกรุงเทพฯ มีอาชีพเป็นข้าราชการและไม่ใช่ข้าราชการในสัดส่วนที่ใกล้เคียงกัน ส่วนใหญ่เป็นเจ้าหน้าที่ประจำหน่วยงานทำงานมาแล้ว 6-10 ปี และมีรายได้สูงกว่า 10,000 บาท

จากผลการศึกษาดังกล่าวข้างต้น จึงสรุปได้ว่ามีความต้องการบุคลากรด้านสวัสดิการสังคมและสังคมสงเคราะห์ และมีความต้องการในการศึกษาคณะระดับปริญญาโทด้านการบริหารงานสวัสดิการสังคมค่อนข้างมาก ทั้งในภาคราชการและภาคเอกชน โดยผู้ที่สนใจศึกษามีทั้งผู้ที่เพิ่งจบการศึกษาและทำงานแล้ว ต้องการมีความรู้ และต้องการยกระดับสถานภาพของตนจากเจ้าหน้าที่เป็นผู้บริหารหน่วยงาน หรือเป็นผู้บริหารงานด้านสวัสดิการสังคม ซึ่งในหน่วยงานยังขาดผู้ที่มีความรู้ความเข้าใจในด้านนี้

4.2 การวิเคราะห์ด้านอุปทาน (Supply Side Analysis)

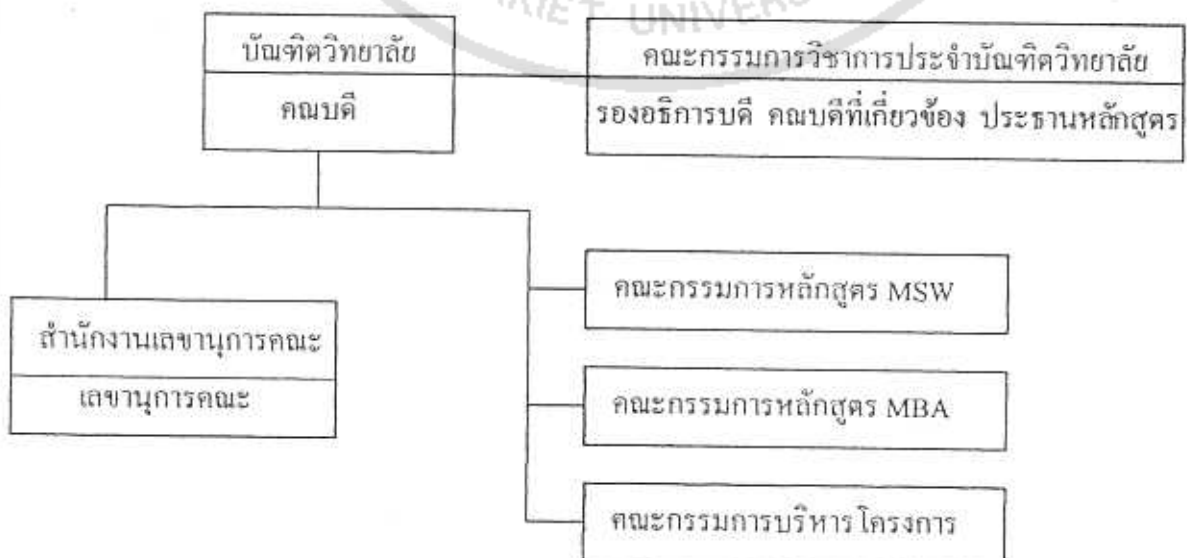
ในการวิเคราะห์ด้านอุปทานหรือศักยภาพของมหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ ในการเปิดหลักสูตรใหม่ระดับปริญญาโท ผู้ศึกษาได้ใช้เกณฑ์ของทบวงมหาวิทยาลัยตามประกาศทบวงมหาวิทยาลัยเรื่อง แนวทางการพัฒนาขอเปิดดำเนินการสาขาวิชา และการพิจารณาหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา ในสถาบันอุดมศึกษาเอกชน พ.ศ. 2534 เป็นแนวทางในการวิเคราะห์ ซึ่งทบวงมหาวิทยาลัยได้ให้ความสำคัญใน 5 ประเด็นคือ 1) การบริหารการศึกษา 2) คณาจารย์ 3) ปริมาณนักศึกษา 4) ความพร้อมด้านห้องสมุดและตำรา วารสาร 5) ความพร้อมด้านสถานที่และอุปกรณ์การศึกษา ผลการวิเคราะห์ด้านต่าง ๆ มีดังนี้

1) การบริหารการศึกษา

สภามหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ ได้กำหนดอำนาจหน้าที่ให้แก่บัณฑิตวิทยาลัย ในการดูแลรับผิดชอบการจัดการเรียนการสอนในระดับบัณฑิตศึกษา โดยมีคณบดีบัณฑิตวิทยาลัยเป็นผู้บริหาร ภายใต้การกำกับดูแลของคณะกรรมการวิชาการประจำบัณฑิตวิทยาลัย ซึ่งประกอบด้วย รองอธิการบดีฝ่ายวิชาการเป็นประธาน คณบดีบัณฑิตวิทยาลัยเป็นรองประธาน คณะกรรมการประกอบด้วย คณบดีจากคณะที่มีหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา ประธานกรรมการบริหารหลักสูตรบัณฑิตศึกษา ผู้ทรงคุณวุฒิไม่เกิน 3 ท่าน โดยให้เลขานุการประจำบัณฑิตวิทยาลัยเป็นเลขานุการของคณะกรรมการวิชาการประจำบัณฑิตวิทยาลัย สำหรับคณะกรรมการบริหารหลักสูตรก็จะมีอาจารย์ที่สอนประจำ และอาจมีอาจารย์พิเศษร่วมเป็นกรรมการทำหน้าที่ดูแล จัดการเรียนการสอนในหลักสูตรที่รับผิดชอบ คัง โครงสร้างการบริหารดังนี้

แผนภูมิที่ 2

แสดงโครงสร้างการบริหารการศึกษาของบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ

หน้าที่และความรับผิดชอบของคณะกรรมการวิชาการประจำบัณฑิตวิทยาลัย คือ

1. พิจารณาและกำหนดเงื่อนไขการรับเข้าศึกษาในหลักสูตร และโครงการระดับบัณฑิตศึกษา
2. ให้การรับรองและปรับปรุงหลักสูตรรายวิชา และการเปิดรายวิชาใหม่
3. รับผิดชอบการจัดการเรียนการสอน การฝึกงาน และการฝึกอบรม
4. รับผิดชอบการวัดและการประเมินผลการศึกษา
5. รับผิดชอบผลการเรียน และการสำเร็จการศึกษา หลักสูตรของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา

ศึกษา

6. ดำเนินการเพื่อรักษาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา
7. งานอื่นใดที่อธิการบดีมอบหมาย

ปัจจุบันคณะกรรมการวิชาการประจำบัณฑิตวิทยาลัย รับผิดชอบดูแล 2 หลักสูตรคือ หลักสูตรสังคมสงเคราะห์ศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาการจัดการโครงการสวัสดิการสังคม (MSW) และ หลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต (MBA) ซึ่งหากต้องเพิ่มการดูแลหลักสูตรอื่น ๆ อีก ก็สามารถทำได้ เพราะในแต่ละหลักสูตร มีกรรมการบริหารหลักสูตรทำหน้าที่ดูแลอยู่แล้ว เมื่อเปิดหลักสูตรใหม่ก็ต้องมีการแต่งตั้งกรรมการบริหารหลักสูตรใหม่ และให้ประธานกรรมการบริหารหลักสูตรใหม่เป็นกรรมการวิชาการประจำบัณฑิตวิทยาลัย ตามโครงสร้างที่มีอยู่แล้วเท่านั้น

2) ณาจารย์

2.1) ความพร้อมด้านปริมาณและคุณภาพของอาจารย์ประจำ ความเกณฑ์ของทบวงมหาวิทยาลัย จะต้องมีอาจารย์ประจำทำหน้าที่หัวหน้าสาขา และอาจารย์บัณฑิตศึกษาในสาขาวิชาที่เปิดสอน ซึ่งมีคุณวุฒิปริญญาเอกหรือเทียบเท่าในสาขาวิชานั้น หรือสาขาวิชาที่สัมพันธ์กัน หากมีคุณวุฒิที่ต่ำกว่าปริญญาเอก ต้องเป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางวิชาการไม่ต่ำกว่าผู้ช่วยศาสตราจารย์ หรือเป็นผู้มีผลงานวิจัยเพิ่มเติมนอกเหนือจากวิทยานิพนธ์เป็นจำนวนอย่างน้อย 5 คน และมีอาจารย์คุณวุฒิปริญญาเอกหรือเทียบเท่าอย่างน้อย 1 คน

คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ และสวัสดิการสังคม มีคณาจารย์ประจำซึ่งมีคุณวุฒิดังนี้

ปริญญาเอกด้าน Social Work (Policy Analysis)	1	คน
ปริญญาเอกด้าน Social Study (Social Policy)	1	คน
ปริญญาเอกด้าน Community Development	1	คน
ปริญญาโทด้านสังคมสงเคราะห์ศาสตร์	10	คน
ปริญญาโทด้านสังคมวิทยา	1	คน
ปริญญาโทด้านเศรษฐศาสตร์	1	คน
ปริญญาโทด้านประชากรศาสตร์	1	คน
ปริญญาโทด้านพัฒนาสังคม	2	คน

ดังนั้น จะเห็นได้ว่ามหาวิทยาลัยมีความพร้อมในด้านคณาจารย์ ที่จะดำเนินการเปิดการเรียนการสอนสาขาใหม่ได้ โดยอาจมีทางเลือกได้ 2 ทางคือ (1) แต่งตั้งอาจารย์ที่มีวุฒิปริญญาเอก 1 คน ทำหน้าที่เป็นประธานหลักสูตร และแต่งตั้งคณาจารย์ในคณะที่มีคุณสมบัติเหมาะสมให้เป็นอาจารย์ประจำหลักสูตร ตามหลักเกณฑ์ที่ทบวงมหาวิทยาลัยกำหนด หรือ (2) รับอาจารย์ใหม่ให้เป็นไปตามเกณฑ์ที่ทบวงมหาวิทยาลัยกำหนด

2.2) ความพร้อมด้านปริมาณ และคุณภาพของอาจารย์ผู้คุมวิทยานิพนธ์ ทบวงมหาวิทยาลัยกำหนดเกณฑ์ให้อาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ ต้องเป็นผู้ได้รับปริญญาเอกหรือเทียบเท่าในสาขาวิชานั้น หรือสาขาวิชาที่สัมพันธ์กัน และมีผลงานวิจัยเพิ่มเติมนอกเหนือจากวิทยานิพนธ์ หากมีคุณวุฒิต่ำกว่าปริญญาเอก ต้องเป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางวิชาการไม่ต่ำกว่ารองศาสตราจารย์ หรือเป็นผู้ชำนาญพิเศษในสาขาวิชานั้น และอาจารย์ 1 ท่านควบคุมวิทยานิพนธ์ได้ไม่เกิน 5 คน

มหาวิทยาลัยมีอาจารย์ที่มีความพร้อม และมีคุณสมบัติที่จะควบคุมวิทยานิพนธ์ได้จำนวนหนึ่ง ตามเกณฑ์ที่ทบวงมหาวิทยาลัยกำหนด เนื่องจากมีคณาจารย์ที่มีวุฒิปริญญาเอกอยู่แล้ว 3 คน ซึ่งต้องใช้วิธีการบริหารจัดการให้คณาจารย์สามารถควบคุมวิทยานิพนธ์ในขณะใดขณะหนึ่ง 15 คน ส่วนที่เกินเกณฑ์ที่กำหนดอาจส่งเสริมให้ทำสารนิพนธ์ก็ได้ ซึ่งมีอาจารย์ที่มีคุณภาพที่จะควบคุมสารนิพนธ์ให้เป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนด

3) ปริมาณนักศึกษา

ทบวงมหาวิทยาลัยกำหนดเกณฑ์ให้มีอัตราส่วนอาจารย์ : นักศึกษา 1 : 5 เพื่อให้การเรียนการสอนมีคุณภาพ คุณสมบัติของอาจารย์ที่มีอยู่ในคณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์และสวัสดิการสังคมสามารถจัดให้มีอาจารย์ประจำหลักสูตรได้ 6 คน จะทำให้สามารถรับนักศึกษาได้ 30 คน ซึ่งเป็นปริมาณที่มีความเหมาะสม และจะทำให้มีกำไรตั้งแต่ปีแรกที่เปิดการเรียนการสอน

4) ความพร้อมด้านห้องสมุด และตำรา

มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ มีศูนย์บรรณสารสนเทศเป็นห้องสมุดกลางที่ให้บริการแก่นักศึกษา คณาจารย์ และบุคลากรที่มีประสิทธิภาพ อาคารศูนย์บรรณสารเป็นอาคาร 5 ชั้น มีพื้นที่ประมาณ 8000 ตารางเมตร มีบุคลากรที่ประกอบด้วย ผู้อำนวยการ เลขานุการ หัวหน้าแผนกบรรณารักษ์ นักเอกสารสนเทศ ซึ่งทำหน้าที่ในการจัดหาให้บริการทรัพยากรสารสนเทศ จำนวน 34 คน มีจำนวนที่นั่ง 1,100 ที่ และจะเพิ่มเป็น 2,000 ที่ในปี 2547 เป็นศูนย์กลางการเรียนรู้ด้วยตนเอง เอื้อต่อการพัฒนาบัณฑิตให้มีคุณภาพทางวิชาการ การให้บริการสามารถสืบค้นเอกสารด้วยตนเองโดยระบบคอมพิวเตอร์

สำหรับตำราที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอนของหลักสูตรการบริหารงานสวัสดิการสังคม ในปัจจุบันมีตำรา ดังนี้ ภาษาไทย 295 เล่ม ภาษาอังกฤษ 367 เล่ม (กรุณาดูรายละเอียดในภาคผนวก) นอกจากนี้ยังมีวารสารภาษาไทย 720 ฉบับ Journal และ Newsletter ภาษาอังกฤษอีก 206 ฉบับ ซึ่งมีเนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตรนี้อยู่เป็นจำนวนมาก

จากข้อมูลด้านความพร้อมของห้องสมุด ตำรา และวารสาร สรุปได้ว่ามหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติมีความพร้อมทั้งสถานที่ จำนวนหนังสือ และตำรา วารสาร ในระดับที่สามารถเปิดการเรียนการสอนในสาขาการบริหารงานสวัสดิการสังคมได้

5) ความพร้อมด้านสถานที่และอุปกรณ์การศึกษา

สถานที่สำหรับการเรียนการสอนในระดับปริญญาโท มีความพร้อมอย่างเต็มเปี่ยม เนื่องจากเปิดให้มีการเรียนการสอนในวันเสาร์และอาทิตย์ ซึ่งเป็นวันหยุดการเรียนการสอนในระดับปริญญาตรี ดังนั้นจึงสามารถใช้ห้องเรียนของนักศึกษาปริญญาตรี ซึ่งอยู่ในอาคารเรียนรวมเป็นห้องเรียนได้

ส่วนอุปกรณ์การศึกษา ได้แก่ เครื่องคอมพิวเตอร์ เครื่องฉายข้ามศีรษะ เครื่องฉายสไลด์ เครื่องฉายวิดีโอทัศน์ เครื่องขยายเสียง มหาวิทยาลัยได้มอบหมายให้ศูนย์เทคโนโลยีการศึกษาเป็นผู้ดูแลจัดสรรให้กับอาจารย์ที่ต้องการใช้อุปกรณ์เหล่านี้โดยไม่ขาดแคลน ด้วยเหตุผลเกี่ยวกับการใช้ห้องทำการเรียนการสอนในวันเสาร์และอาทิตย์ อุปกรณ์การศึกษาเหล่านั้นมีเพียงพอให้ใช้ได้โดยไม่ขาดแคลน ดังนั้นจึงกล่าวได้ว่า มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ มีความพร้อมด้านสถานที่และอุปกรณ์การศึกษา ที่สามารถเปิดการเรียนการสอนระดับปริญญาโทอีกหลักสูตรหนึ่งได้

4.3 การวิเคราะห์ต้นทุนและผลตอบแทน (Cost-Benefit Analysis)

4.3.1 การวิเคราะห์ต้นทุน (Cost Analysis) ต้นทุนหรือค่าใช้จ่ายในการเปิดการเรียนการสอนในช่วง 3 ปีแรก คำนวณจากการจ้างอาจารย์วุฒิปริญญาเอก 1 คน และรองศาสตราจารย์อีก 1 คน ส่วนงบลงทุนด้านอาคารสถานที่และอุปกรณ์ทางการศึกษา มิได้นำมาคำนวณ เนื่องจากมีความพร้อมด้านนี้อยู่แล้ว ต้นทุนส่วนใหญ่จึงเป็นเงินเดือน สวัสดิการ ค่าตอบแทนอาจารย์ประจำและอาจารย์พิเศษ โดยมีรายละเอียดมีดังนี้

ตารางที่ 19 แสดงการวิเคราะห์ต้นทุนในการเปิดการเรียนการสอน

รายการ	ปีที่ 1	ปีที่ 2	ปีที่ 3
1. เงินเดือนอาจารย์			
1.1 ปฏิญาเอก 1 คน	340,440	351,096	362,124
1.2 รองศาสตราจารย์ 1 คน	360,000	367,140	374,529
2.สวัสดิการ			
2.1 ประกันสังคม	7,990.80	8,260.80	8,550
2.2 ประกันชีวิต	6,772	6,772	6,772
2.3 เงินสะสม	39,954	41,304	41,304
3. ค่าตอบแทน			
3.1 ประธานบริหารหลักสูตร (8,000 x 12)	96,000	96,000	96,000
3.2 ตำแหน่งทางวิชาการ (รองศาสตราจารย์) (10,000 x 12)	120,000	120,000	120,000
3.3 อาจารย์ประจำ (ปีที่ 1 4-5 วิชา ปีที่ 2 8 วิชา x 4 ชม. x 12 สัปดาห์ x 650 บาท)	140,400	249,600	249,600
3.4 อาจารย์พิเศษ (ปีที่ 1 100 ชม. ปีต่อ ๆ ไป 120 ชม. ๆ ละ 1,500 บาท)	150,000	180,000	180,000
3.5 คณะกรรมการสอบป้องกันวิทยานิพนธ์ (30 เรื่อง x 5,000)	-	150,000	150,000
3.6 กรรมการจากทบวงมหาวิทยาลัย (30 x 2,000)	-	60,000	60,000
4. ค่าห้องเรียนและสาธารณูปโภค			
(ปีที่ 1 40 สัปดาห์ ๆ ละ 2 วัน ๆ ละ 8 ชม. ๆ ละ 200 บาท ปีต่อไป 48 สัปดาห์ ๆ ละ 2 วัน ๆ ละ 8 ชม. ๆ ละ 200 บาท)	128,000	185,600	185,600
5. ค่าตำรา เอกสาร หนังสือ	100,000	150,000	150,000
6. ค่าวัสดุสิ้นเปลือง	50,000	70,000	70,000
7. ค่าอุปกรณ์	100,000	50,000	50,000
8. กิจกรรมกีฬา	20,000	20,000	20,000
รวม	1,659,547.80	2,105,772.80	2,124,479

4.3.2 การวิเคราะห์ผลตอบแทน (Benefit Analysis) ผลตอบแทนคิดจากการเปิดรับนักศึกษาปีละ 30 คน มีรายละเอียดดังนี้

ตารางที่ 20 แสดงการวิเคราะห์ผลตอบแทนจากการเปิดการเรียนการสอน

รายการ	ปีที่ 1	ปีที่ 2	ปีที่ 3
1. ค่าหน่วยกิต ๆ ละ 2,200 บาท ปีที่ 1 18 หน่วยกิต ปีที่ 2 และ ปีที่ 3 ปีละ 39 หน่วยกิต	1,188,000	2,574,000	2,574,000
2. ค่าบำรุงการศึกษา 3 ภาค ๆ ละ 4,000 บาท	360,000	720,000	720,000
3. ค่าบำรุงปรับปรุงพื้นฐาน 3 วิชา ๆ ละ 6,000 บาท	540,000	540,000	540,000
4. ค่าเครื่องปรับอากาศ	27,000	48,000	48,000
5. ค่าสอบประมวลความรู้	-	45,000	45,000
6. ค่าใช้ห้อง Lab Computer	30,000	30,000	30,000
7. ค่าธรรมเนียมปกติ	90,000	90,000	90,000
8. ค่าสารนิพนธ์/วิทยานิพนธ์	-	396,000	396,000
รวม	2,235,000	4,443,000	4,443,000

4.3.3 การวิเคราะห์มูลค่าปัจจุบันสุทธิของผลตอบแทน
จากต้นทุนและผลตอบแทนที่ประมาณการในแต่ละปี

สามารถนำมาคำนวณมูลค่า

ปัจจุบันสุทธิ (Net Present Value) หรือ NPV ของผลตอบแทนได้จากสูตร

$$NPV = \sum_{t=1}^n \frac{B_t - C_t}{(1+i)^t}$$

เมื่อ B_t = ผลตอบแทนในปีที่ 1,2,..... n

C_t = ค่าใช้จ่ายในปีที่ 1,2,.....n

i = อัตราดอกเบี้ยหรือค่าเสียโอกาสของทุน (12%)

n = อายุของโครงการ

$$\begin{aligned}
 \therefore NPV &= \frac{b_1 - c_1}{(1+i)} + \frac{b_2 - c_2}{(1+i)^2} + \frac{b_3 - c_3}{(1+i)^3} \\
 &= \frac{2,235,000 - 1,659,547.80}{(1+.012)} + \frac{4,443,000 - 2,105,772.80}{(1+.012)^2} + \frac{4,443,000 - 2,124,479}{(1+.012)^3} \\
 &= 568,628.66 + 2,282,448.44 + 2,237,954.63 \\
 &= 5,089,031.73 \text{ บาท}
 \end{aligned}$$

ผลจากการคำนวณสรุปได้ว่า การเปิดให้มีการเรียนการสอนหลักสูตรนี้ ผลตอบแทนมีมูลค่าปัจจุบันสุทธิเป็นบวก จึงเป็นโครงการที่สมเหตุสมผลทางเศรษฐกิจ (Profitable) จึงสมควรลงทุน

